

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

29 april 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Rob Verreycken, Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx
en Thieu Boutsen –**

**betreffende de afwijzing van de stijging van de belastingdruk in Vlaanderen door invoering
van een zevende heffing op elektriciteit: de Elia-heffing**

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Ludo Sannen**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Sven Gatz.

Vaste leden:

de heren Thieu Boutsen, Herman De Reuse, Felix Strackx, Rob Verreycken, Christian Verougstraete;

de heren Erik Matthijs, Steven Vanackere, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de dames Hilde Eeckhout, Anne Marie Hoebeke, de heer Sven Gatz;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Caroline Gennez, de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Erik Tack, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, de dames Veerle Heeren, Joke Schauvliege;

de dames Patricia Ceysens, Annick De Ridder, de heer Marc van den Abeelen;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Herman Lauwers, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Jan Peumans.

Zie:

206 (2004-2005)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Marc Van den Bosch, adviseur Kenniscentrum VOKA.....	4
2. Toelichting door de heer Jan Heylen, fiscaal adviseur UNIZO.....	5
3. Toelichting door mevrouw Ann De Boeck, attachée studiedienst Gezinsbond	6
4. Toelichting door de heer Jan Leroy, stafmedewerker Gemeente- en OCMW-financiën, VVSG	7
5. Bespreking	8
Bijlagen.....	13
– Bijlage 1: VOKA – slides	15
– Bijlage 2: UNIZO – slides.....	31
– Bijlage 3: Gezinsbond – slides.....	43

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werd op 26 april 2005 een hoorzitting gehouden over de Elia-heffing naar aanleiding van de bespreking van het voorstel van resolutie van de heren Rob Verreycken, Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx en Thieu Boutsen betreffende de afwijzing van de stijging van de belastingdruk in Vlaanderen door invoering van een zevende heffing op elektriciteit: de Elia-heffing (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 206/1) op 12, 19 en 26 april 2005. De hoorzitting werd gehouden overeenkomstig artikel 32, lid 2, littera b, van het Reglement van het Vlaams Parlement, met vertegenwoordigers van VOKA, UNIZO, de Gezinsbond en VVSG.

1. Toelichting door de heer Marc Van den Bosch, adviseur Kenniscentrum VOKA

De heer Marc Van den Bosch, adviseur Kenniscentrum VOKA: In het kader van de Elia-heffing werken wij met een aantal betrokken sectoren samen: Febeltex Vlaanderen, Febelhout Vlaanderen, Fedichem Vlaanderen, Fevia Vlaanderen, Agoria Vlaanderen, Vlaamse Glasindustrie, de Vlaamse Havenvereniging en Febetra Vlaanderen.

De invoering van de Elia-heffing verscheen in het Belgisch Staatsblad in december 2004, maar was al enige tijd daarvoor aangekondigd. De Elia-heffing doet een aantal fundamentele vragen rijzen. De gemeenten moeten uiteraard gecompenseerd worden. De tarieven zijn gekend. Belangrijke knelpunten voor de bedrijven zijn: de retroactiviteit, bedrijven met meerdere vestigingen, de BTW leidt tot een transfer naar de federale overheid van 36,5 miljoen euro en ten slotte komt het grootste deel van de lasten bij de ondernemingen terecht.

De vraag is uiteraard of de gemeenten wel gecompenseerd moeten worden? Wij vinden dat onnodig. We begrijpen dat gemeenten inkomsten verliezen. Maar tegelijk merken wij andere zaken. De gemeenten vervullen uiteraard een rol. Ze beheren het distributienet, maar worden daarvoor vergoed. Tegelijk merken we dat de gemeentebelastingen stijgen. De bedrijfsheffingen nemen toe. De onroerende voorheffing stijgt eveneens. De compenserende heffing vormt een drempel voor potentiële nieuwe elektriciteitsleveranciers. Binnen

de huidige taks en openbaredienstverplichtingen is de Elia-heffing al vrij hoog in vergelijking met andere landen.

Alle landen kennen heffingen en openbaredienstverplichtingen, zij het sterk degressief en afgetopt. Voor andere technologieën merken we beperkingen in de tijd en differentiatie volgens de technologie of het vermogen. De Elia-heffing betekent voor de kleine verbruiker een verdubbeling van de energieprijis. Zonder die Elia-heffing zitten we op hetzelfde niveau als onze buurlanden. Enkel in Duitsland is de prijs nog hoger, maar dat wordt gecompenseerd in de arbeidslasten.

Daarnaast speelt de hoogte van de heffing een belangrijke rol. Het is een bijkomende heffing. Er zijn al zes andere heffingen. De heffing veroorzaakt een belangrijk prijseffect. De Waalse taks bedraagt 2 euro. De heffing geldt ook voor bedrijven die vroeger buiten het gemeentelijke monopolie vielen. De Elia-heffing leidt tot een kostenstijging van 6 tot 9 percent.

Vroeger werd een aantal bedrijven verplicht zelf kabels te leggen tot aan het hoofdtransportnet. Als tegenprestatie voor deze investering kregen ze een lager tarief. Deze bedrijven leverden de gemeenten geen inkomsten op. Nu worden de kabels overgedragen aan de distributienetbeheerder. Ze betalen voortaan voor de distributiekosten. De toegestane korting is niet hoog genoeg om de investering af te schrijven. Eigenlijk worden gemeenten nu gecompenseerd voor een inkomen dat ze nooit ontvangen hebben. Dat kan de bedoeling niet zijn.

Een groot textielbedrijf met twee vestigingen in dezelfde gemeente zal in 2005 een Elia-heffing betalen van 273.000 euro als de retroactiviteit van 7,5 euro wordt toegepast. Daarbovenop betaalt dat bedrijf een gemeentelijke belasting op drijfkracht. Samen goed voor 440.000 euro.

De retroactiviteit wordt wellicht het felst gecontesteerd. Een heffing met terugwerkende kracht invoeren getuigt van onbehoorlijk bestuur. Vooral omdat men ruimschoots de tijd heeft gehad om die heffing eerder in te voeren. Er is geen overleg gepleegd over de praktische kant van de zaak. Ook de energieleveranciers merken heel wat praktische problemen. Dat zal leiden tot betwiste facturen. Moet de retroactieve heffing berekend

worden op het huidige verbruik? Door de retroactiviteit zou de prijs per megawattuur (MWh) voor sommige intercommunales 7,5 euro bedragen.

Sommige ondernemingen hebben meerdere vestigingen. Ook Aquafin waarvoor de Vlaamse overheid een deel van de factuur zal betalen heeft meerdere vestigingen. Allicht zal dat bedrijf de hoogste Elia-heffingen betalen. In een aantal bedrijven lopen de kosten op tot meer dan 500.000 euro dit jaar. Het feit dat de NMBS als één vestiging beschouwd wordt, wordt als discriminatie aanzien.

In de ondernemersconferentie 2003 is een benchmarking met de energieprijzen van de buurlanden afgesproken. De vorige Vlaamse Regering heeft het engagement genomen om bij een concurrentienadeel de resultaten te bespreken en maatregelen te treffen. De studie is ondertussen uitgevoerd en wordt momenteel besproken in het parlement. In praktijk is de federale belofte van degressiviteit nog niet uitgevoerd, maar er zijn wel bijkomende lasten, namelijk de Elia-heffing.

Het besluit is dat we tegen de retroactiviteit zijn. We vragen een zo snel mogelijke afbouw van de heffing en dat de BTW niet verrekend wordt. Een andere mogelijkheid is de BTW in te rekenen zodat er geen bijkomende transfers zijn naar het federale niveau. In een aantal gevallen wordt de heffing verhoogd bij netverlies. Ook dat is onterecht.

Het is onze overtuiging dat Vlaanderen bevoegd moet worden voor het volledige net tot 70 KV inclusief de tariefbevoegdheid.

2. Toelichting door de heer Jan Heylen, fiscaal adviseur UNIZO

De heer Jan Heylen, fiscaal adviseur UNIZO: Vooreerst schets ik het ontstaan en de actoren. De gemeenten verliezen energiedividenden door de liberalisering van de elektriciteitsmarkt. De federale overheid beloofde om te compenseren met ELIA, vandaar de Elia-heffing. De CREG heeft in 2003 het inkomstenverlies van de gemeenten berekend waarop er eind 2004 een federaal wetgevend kader tot stand komt. Over de verdeling van de gelden is er een pingpongspel ontstaan tussen de federale en Vlaamse wetgeving.

Drie wetten vormen het wetgevend kader. Vooreerst omhelst de bijzondere wet van 13 september 2004 de principes en de mogelijkheid voor de gewesten tot een vrijstelling van de heffing. De programmawet van 27 december 2004 voert de heffing in. Het ministerieel besluit van 29 december 2004 bepaalt een storting in een fonds bij de CREG.

De federale wet voert een aantal betwiste principes in. De retroactiviteit vanaf 1 mei 2004 vormt voor Unizo en partners de aanleiding om een procedure bij het Arbitragehof te plannen. In de wet staat er een plafond van 25.000 MWh per jaar. De bijdrage van 4,91 euro tot 30 juni 2007 zou verminderen en in 2010 niet meer bestaan. De data en aanslagvoeten van dat uitdoofscenario kunnen bij KB gewijzigd worden.

In Vlaanderen zijn er voor 2005 geen vrijstellingen, dat is een beslissing van de Vlaamse Regering. In Wallonië is er wel een vrijstelling door de vervanging van de Elia-heffing door de zogenaamde 'taxe de voirie', die ongeveer 2 euro per MWh bedraagt. Het advies van de Vlaamse Regering loopt tot eind 2005, het is dus mogelijk om dat te herbekijken in 2006.

Een aantal fiscale aspecten van de Elia-heffing zijn ook van belang. Op de heffing zal 21 percent BTW worden geheven. Er zijn ook meeropbrengsten in de vennootschapsbelasting. Voorheen waren die intercommunales niet onderworpen aan die belasting, nu wel. We kunnen er dus vanuit gaan dat de federale overheid tweemaal aan de kassa passeert.

Het probleem is ontstaan bij de gemeenten die energiedividenden verloren, maar slechts een derde van de gemeenten schreef daarvoor een bedrag in de begroting 2004 in. Het gaat in totaal over 36,6 miljoen euro, wat duidelijk minder is dan de geplande opbrengst van 170 miljoen euro. De gemeentebelastingen, aanvullende personenbelastingen en opcentiemen werden over het algemeen tot nog toe verhoogd. Er zijn ook extra toekenningen aan het gemeentefonds: voor 2005, 60 miljoen euro. Er is dus geen behoefte aan een retroactieve heffing of zelfs aan een heffing in 2005.

We bevelen de Vlaamse overheid aan om de KMO's en de bedrijven in het algemeen vrij te stellen van een heffing. De extra federale inkom-

sten, namelijk de BTW en de meerontvangsten van de vennootschapsbelasting, worden best aan Vlaanderen overgemaakt.

De oorspronkelijke doelstelling van de heffing is niet langer aanwezig. De intercommunales zitten op een bom geld en kunnen dat uitkeren aan de gemeenten. De vraag rijst dus of de Elia-heffing wel opportuun is. We vragen dus een algemene principestandpunt over een aantal fundamentele aspecten zoals de vraag of elektriciteit een goede basis is voor heffingen. Dat moet niet alleen in Vlaanderen, maar ook op federaal niveau gebeuren. Daarover zou er overleg komen tussen het federale en Vlaamse niveau.

Voorts hebben we gemerkt dat er sprake is over plafonds. Daar zijn we principieel niet tegen tenzij er sprake is van kruissubsidiëring zodat grote bedrijven niet moeten betalen en daardoor KMO's meer moeten bijdragen.

3. Toelichting door mevrouw Ann De Boeck, attachée studiedienst Gezinsbond

Mevrouw Ann De Boeck, attachée studiedienst Gezinsbond: Gezinnen hebben in België in vergelijking met de omringende landen vóór de vrijmaking van de markt te veel betaald voor hun elektriciteit. De vrijmaking zou die prijs doen dalen. Uit de cijfers van de VREG tot januari 2005 hebben we een tabel gedistilleerd (*zie bijlage*). Daaruit blijkt dat de vrijmaking over het algemeen de prijzen inderdaad gedrukt heeft.

De prijzen in Wallonië, waar de markt nog niet vrijgemaakt is, zijn duidelijk hoger dan in Vlaanderen. Gezinnen die kiezen voor de goedkoopste energieleverancier, betalen een lagere prijs dan bij de standaardleverancier en ook een lagere prijs dan vóór de vrijmaking. Gezinnen die nog geen contract tekenden, nog altijd bijna de helft van de gezinnen, betalen vandaag meer dan voor de vrijmaking van de markt.

De tabel (*als bijlage*) geeft een algemeen beeld. Dat is eigenlijk een gemiddelde over heel Vlaanderen. Er zijn een zestiental intercommunales of netwerkbeheerders, die allemaal een verschillend tarief toepassen. De cijfers gelden voor een gemiddeld gezin, volgens de VREG een gezin met drie personen met een verbruik van 3500 KWh per jaar. Onze leden zijn vaak grotere gezinnen

met twee tot drie kinderen en vaak een iets hoger verbruik.

Uit de prijsevolutie tussen september 2003 en september 2004 blijkt dat de heffingen en taksen voor de intercommunale Interelectra op één jaar tijd met 26 percent gestegen zijn. De winsten, door de vrijmaking van de markt, worden voor een belangrijk deel tenietgedaan door stijgingen van taksen en heffingen. Het betreft hier niet alleen zuivere taksen, maar ook boetes en kosten, opgelegd aan leverancier maar doorgerekend aan de klant, bijvoorbeeld over kosten voor warmtekrachtkoppeling en de groenestroomcertificaten.

De winst die gezinnen kunnen maken, wordt dus voor een belangrijk deel bedreigd door de nieuwe heffing.

De Gezinsbond heeft steeds fel geprotesteerd tegen de Elia-heffing. Niet omdat de gemeenten niet gecompenseerd mogen worden voor de verliezen die zij lijden, wel omdat men hiervoor niet weer bij de gezinnen moet aankloppen.

Sinds 1 juli 2003 is de markt van de verkoop van elektriciteit wel vrijgemaakt, maar de markt van de productie nog altijd niet. Elektriciteit in België wordt nog steeds in overgrote mate geproduceerd door twee spelers, die daarvoor nog altijd een veel te hoge prijs kunnen vragen. Gezinnen betalen vandaag dus nog steeds te veel. De Gezinsbond vindt daarom dat in de eerste plaats de elektriciteitsproducenten, die toch zeer veel winst maken, aangesproken moeten worden.

Door de liberalisering van de energiemarkt hebben de gemeenten een aanzienlijke bron van inkomsten verloren. Zij werden ook geconfronteerd met de belastinghervorming op federaal niveau en met de politiehervorming. Als reactie hierop hebben veel gemeenten hun tarieven voor de aanvullende personenbelasting en de onroerende voorheffing verhoogd. Volgens cijfers van de VVSG bedroeg de gemiddelde aanvullende personenbelasting in 2000, 6,59 percent, ten opzichte van 7,16 percent nu. De onroerende voorheffing is nog feller gestegen: van 1074 in 2000 naar 1304 in 2005. Hier hebben gezinnen voor de tweede keer de vrijmaking van de markt in hun portemonnee gevoeld.

Op de derde plaats komt dan de Elia-heffing die met terugwerkende kracht wordt ingevoerd vanaf 1 mei 2004. Die taks is voor grote bedrijven gepla-

fonneerd op 25.000 MWh per jaar. Daardoor is voor de overblijvers, de gezinnen en de kleine bedrijven, de heffingsvoet nog eens toegenomen: waar er eerst een bedrag was voorgesteld van 4,3 euro per MWh, is dat nu 4,91 euro geworden. Daar komt dan nog eens 21 percent BTW bovenop die naar de federale overheid gaat, waardoor het heffingsbedrag 5,94 euro per MWh wordt. Daarnaast haalt de federale overheid nog andere inkomsten uit de vrijmaking. De nieuwe energieleveranciers zijn immers winstmakende bedrijven die op die winst belast worden. De Gezinsbond vindt dat die extra inkomsten, zowel de BTW als de vennootschapsbelastingen, moeten gebruikt worden om de gemeenten te compenseren in de plaats van een extra belasting te heffen op de kap van gezinnen.

Tot slot stellen we ons ook vragen over de retroactieve invoering. Heel wat gezinnen zijn intussen van leverancier veranderd, heel wat bedrijven zijn gestopt, heel wat mensen zijn overleden, men gaat oude gebruiksgegevens moeten opvragen. Hoe men dat alles administratief rond gaat krijgen, weet ik ook niet. Ik heb gehoord dat er ideeën bestaan om de inning langer voort te zetten in plaats van te werken met een retroactieve werking.

De Gezinsbond wil dat de federale overheid de beloftes die in de programmawet zijn ingeschreven, namelijk de halvering in 2007 en de afschaffing in 2010, respecteert. De nodige achterpoortjes om ze te wijzigen zijn in die wet ingebouwd. Als er op Vlaams niveau beslist wordt om vrijstelling te verlenen aan bedrijven of KMO's, mag dat zeker niet op de kap van de gezinnen zijn.

4. Toelichting door de heer Jan Leroy, stafmedewerker Gemeente- en OCMW-financiën, VVSG

De heer Jan Leroy, stafmedewerker Gemeente- en OCMW-financiën, VVSG: Ik wil net iets verder teruggaan in de tijd dan de vorige spreker. Het Vlaams Parlement heeft in 1999 het Elektriciteitsdecreet goedgekeurd. In dezelfde periode is er een federale elektriciteitswet gekomen, nadien een gasdecreet. Uit de documenten van toen blijkt dat de stellige indruk van iedereen was dat de vrijmaking van de energiesector iedereen gelukkig ging maken: we gingen met z'n allen minder betalen voor energie en de gemeenten gingen er helemaal

niks aan verliezen. Als er al verliezen zouden zijn, zou er bovendien een Belfortobservatorium komen dat het verlies exact zou berekenen. U weet intussen dat de gemeenten wel hebben verloren en het Belfortobservatorium, dat exact vier jaar geleden werd aangekondigd, is er vandaag nog altijd niet.

In 2001 traden de nieuwe lokale besturen aan en terwijl op Vlaams en federaal niveau belastingverlagingen werden doorgevoerd of aangekondigd, gebeurde op het lokale vlak net het omgekeerde, zonder enige link met partijpolitieke overtuiging. In 2002 groeide stilaan het besef dat de vrijmaking van de energiesector voor de gemeenten wel een financiële ramp zou betekenen. In die periode dacht Vlaams minister van Energie, Steve Stevaert na over een soort bermbelasting, waarbij men per lopende meter leidingen van gas, elektriciteit, telecom, water enzovoort een vergoeding zou vragen en die, als ze onder gemeentelijke gronden liepen, doorstorten naar de gemeenten. De VVSG heeft toen verschillende vergaderingen gehad met het kabinet-Stevaert. Maar uiteindelijk bleek dat er een aantal belemmeringen waren. In diezelfde periode stond de gedeeltelijke verkoop of privatisering van Belgacom immers op de politieke agenda. Als men ook die telekommuniekabels ging onderwerpen aan de gemeentelijke belasting, zou die verkoop daardoor in het gedrang kunnen worden gebracht. Een probleem was ook dat water niet mocht onderworpen worden aan een heffing en dat het juridisch niet evident was of Vlaanderen wel een regelgeving kon maken voor een gemeentelijke retributie. Een en ander zou ten hoogste 50 miljoen euro per jaar opgeleverd hebben, terwijl de verliezen door de CREG geraamd worden op 350 miljoen euro per jaar. Ook die heffing zou wel betaald geweest zijn door de energiegebruikers. Maar ze is er dus niet gekomen.

In oktober 2002 heeft de federale premier in zijn beleidsverklaring de belofte gedaan de gemeenten volledig te compenseren voor de verliezen die ze lijden ten gevolge van de vrijmaking van de elektriciteitssector. Dat zou gebeuren door een heffing op ELIA. U mag van mij niet verwachten dat ik die Elia-heffing helemaal ga verdedigen. De gemeentelijke sector heeft die heffing niet uitgevonden maar heeft wel altijd een correct debat over de financiële gevolgen gevraagd. Eind 2002 heeft men voor een eerste keer de elektriciteitswet gewijzigd. In de eerste helft van 2003 moest er dan nog een koninklijk besluit komen; meer was er

niet meer nodig om heel de zaak te regelen. Maar we zaten stilaan in een pre-electorale fase en Walonië was geen vragende partij.

In het regeerakkoord van de nieuwe federale regering, van juli 2003, werd de Elia-heffing opnieuw aangekondigd, er was een nieuwe wetswijziging nodig en er kwam een ministerwissel. In de tweede helft van 2004, na de vorming van de Vlaamse Regering, kwam er opnieuw een ministerwissel: er kwam een nieuwe federale minister van Energie, de vorige werd Vlaams minister. Dat heeft de zaak opnieuw vertraagd en geleid tot een heel merkwaardig pingpongspel tussen de federale en de Vlaamse overheid: niemand wou nog het vaderschap van de Elia-heffing. Het besef groeide immers dat iemand de compensatie voor de gemeenten zou moeten betalen. Op 17 februari van dit jaar heeft de Vlaamse Regering node een advies verleend bij een voorontwerp van koninklijk besluit. Nu zou het ontwerp-KB voor ondertekening bij de koning liggen. De publicatie in het Staatsblad wordt dus eerstdaags verwacht. Daarover zullen geen persconferenties worden georganiseerd.

Gemeenten worden over de heffing overigens voortdurend met wisselende rondzendbrieven geconfronteerd: van 2002 tot eind 2004 kregen ze om de zes maanden een andere richtlijn over of ze de heffing al dan niet in de begroting en de rekening mochten verwerken.

De verliezen van de gemeenten bedragen 350 miljoen euro per jaar. De Elia-heffing zal jaarlijks ten hoogste 170 miljoen euro per jaar bedragen, terwijl de verliezen, alleen uit de elektriciteitssector, 250 miljoen bedragen. Zelfs de beloofde volledige compensatie voor de elektriciteitsverliezen is er dus niet. In 2007 zal de heffing worden gehalveerd, om volledig te verdwijnen in 2010. Na de gemeenteraadsverkiezingen zullen de gemeentebelastingen dus mogelijk opnieuw opgetrokken worden.

De Elia-heffing biedt dus niet het mooiste verhaal van de recente politieke geschiedenis in ons land en zeker niet als het gaat over de relatie tussen de centrale en de lokale overheden. De gemeenten hopen dat eerstdaags nu het geld, waar ze al sinds oktober 2002 op rekenen, eindelijk op hun rekening komt.

5. Bespreking

De heer Rob Verreycken: Dat niemand graag het vaderschap van de Elia-baby op zich afgewenteld krijgt, hoeft ons niet te verwonderen: het is een lelijke baby.

Wat is de stand van zaken van de diverse aangekondigde juridische procedures? Werkt u daarvoor samen? Welke onderdelen worden specifiek gecontesteerd?

De vrijmaking van de elektriciteitsmarkt heeft een aantal opbrengsten gegenereerd. Hebt u er zicht op wie daarvan de grote begunstigden zijn geweest? Is het correct dat dat vooral Electrabel was?

We worden nog geregeld geconfronteerd met verklaringen van Electrabel dat de prijzen nu wel degelijk lager zijn dan voor de vrijmaking. Is dat correct?

Er is blijkbaar een soort automatisme dat belastingen stijgen na verkiezingen. Is er op Vlaams niveau een mechanisme denkbaar waarbij we bij decreet een instrument zouden installeren om dat soort extra heffingen minder gemakkelijk door te schuiven naar de eindgebruiker? Bestaat er bijvoorbeeld in de buurlanden een instrument waardoor het parlement op tijd kan detecteren wanneer bepaalde evoluties kunnen leiden tot een belastingsverhoging en het parlement kan vastleggen dat de belastingen niet meer omhoog kunnen? Suggesties hiervoor zijn zeer welkom.

De heer Jan Verfaillie: CD&V is nooit een voorstander geweest van de Elia-heffing. Wij hebben het BTW-compensatiefonds naar voren geschoven, waardoor de door de gemeenten bepaalde BTW naar hen kan terugvloeien. Voor de federale overheid was dat echter geen optie. De Elia-heffing werd al aangekondigd in de beleidsverklaring van 8 oktober 2002. Vanaf dat ogenblik hebben alle gemeenten er rekening mee gehouden dat ze zouden gecompenseerd worden. Nu, bijna drie jaar later, moeten ze nog altijd het eerste geld krijgen. In 'Lokaal', het magazine van de VVSG, verscheen in 2002 een dubbelinterview met Olivier Deleuze en Steve Stevaert. Minister Stevaert stelde toen dat als de overheid ervoor zou zorgen dat de liberalisering van de energiemarkt de gemeenten

geld zou kosten, dat zou betekenen dat de overheid de gemeenten op een asociale manier behandelde. Nadien beloofde hij een volledige compensatie voor de gemeenten. Minister Vande Lanotte heeft er de Vlaamse Regering ook nog eens toe aangezet om het Gemeentefonds met 100 miljoen euro te verhogen. Maar de Vlaamse overheid is niet rechtstreeks verantwoordelijk.

De massale belastingverhogingen van 2001 zijn vooral het gevolg van de zogenaamd populaire politiek van de toenmalige federale en Vlaamse overheid: de politiehervorming en bijkomende opdrachten voor het lokale niveau. Studies van Dexia en de VVSG tonen aan dat de gemeenten in 2010 zonder de Elia-heffing in financiële moeilijkheden zullen terecht komen. Intussen is in het Gemeentefonds wel een vaste groeivoet ingeschreven van 3 percent per jaar. Het verlies voor de gemeenten bedraagt 350 miljoen euro. Ze krijgen slechts 172 miljoen euro in return. Volgens het KB wordt het bedrag vanaf 2007 gehalveerd en verdwijnt het vanaf 2010. Maar waar moeten de gemeenten dan hun centen halen? Ik vrees dat ze opnieuw gedoemd zullen zijn om de belastingen te verhogen, alweer ten nadele van de gezinnen en de bedrijven. Ik roep de federale regeringspartijen dan ook op om er bij hun federale parlementsleden op aan te dringen om werk te maken van het BTW-compensatiefonds.

De heer Jan Heylen, UNIZO: De juridische procedure die wordt voorbereid, betreft een vernietigingsberoep bij het Arbitragehof. Daar gelden een aantal termijnen vanaf de publicatie van de betreffende bepaling, met name de programmawet en de bijzondere wet. Die termijn is zes maanden. De deadlines lopen dus tot 9 mei voor de bijzondere wet en tot 30 juni voor de programmawet. De procedure zal worden opgestart door Unizo, samen met VOKA, Boerenbond en GfE (GfE Energy Management NV).

De heer Sven Gatz: Gaat het alleen om de retroactiviteit of om het hele dossier?

De heer Jan Heylen, UNIZO: De retroactiviteit is uiteraard het belangrijkste argument dat zal uitgewerkt worden in de procedure. Maar ook tegen een aantal andere kleinere bepalingen kan een beroep worden ingediend.

De heer Marc Van den Bosch, VOKA: Voor wat VOKA betreft, gaat het om de grote bedrijven, de

textiel- en voedingsfederaties, Febelhout, de glas-industrie, de havenvereniging enzovoort. Er zijn nog andere kandidaten om de procedure mee in gang te zetten.

De heer Sven Gatz: Komt de liberalisering van de energiemarkt vooral Electrabel ten goede? En in welke mate?

Mevrouw Ann De Boeck, Gezinsbond: Ik heb daar geen cijfers over. Electrabel heeft zowat 90 percent van de Belgische energieproductie in handen. Energie-invoer is beperkt vanwege de flessenhalzen aan de Franse en Nederlandse grens. Op productieniveau is er geen concurrentie waardoor Electrabel zelf de prijs bepaalt. Het dividend dat bedrijven en gezinnen vroeger aan Electrabel betaalden is niet volledig verdwenen omdat de prijs onvoldoende daalt.

De heer Marc Van den Bosch, VOKA: Ik weet niet of Electrabel de grote winnaar is. Dat zullen we pas uit de jaarrekening van Electrabel kunnen afleiden.

We merken in elk geval een lichte daling van de energieprijzen, of toch minstens een lagere stijging dan in Wallonië. De liberalisering heeft wel degelijk effect gehad. De prijs per eenheid is lager. Een aantal bedrijven heeft een lagere energieprijzen bedongen. Het moment waarop het contract werd afgesloten is belangrijk.

De brandstofprijzen zijn de voorbije jaren flink gestegen. Desondanks merken we een lichte daling van de energieprijzen. Ongeveer 55 percent van de energie is nucleaire energie. De overige 45 percent komt uit andere bronnen. Eén derde van die 45 percent wordt opgewekt door brandstof. Een stijging van de brandstofprijs van 20 tot 30 percent, leidt tot een stijging van de elektriciteitsprijs met 5 percent. Desondanks merken we een daling.

Belastingen op winst van bedrijven zullen worden doorgerekend aan de klanten. Net zoals een aantal nieuwe meerkosten: WKK-certificaat, groenestroomcertificaat, federale heffingen enzovoort. Iedereen ging er echter van uit dat de elektriciteitsprijs zou dalen. Het waren telkens kleine heffingen, maar globaal vormen ze een groot bijkomend bedrag.

De liberalisering heeft het systeem niet efficiënter gemaakt, maar ook een aantal inefficiënties inge-

bouwd. Vroeger was er bijvoorbeeld alleen een juridische dienst bij Electrabel. Nu hebben ELIA en Netbeheer ook juridische diensten. Dat verhoogt de kosten.

Een aantal kleine overheidsmaatregelen heeft zware gevolgen. Het groenestroomcertificaat voor fotovoltaïsche stroom kan ingeleverd worden bij de VREG. Daartegenover staat een tarief van ongeveer 110 euro/MWh. In dit specifieke geval is er een inkoopverplichting voor ELIA. In de praktijk zijn bijna alle terugkoopverplichtingen van ELIA lager dan de tarieven van Vlaanderen in het kader van de groenestroomcertificaten. Behalve voor fotovoltaïsche stroom. ELIA koopt die zaken terug en moet een systeem opzetten om die terug te verkopen aan lagere prijs. ELIA lijdt een verlies van enkele duizenden euro's. Heel dit systeem kost daarenboven honderdduizenden euro's, want het vereist een inkoopstelsel, openbare aanbesteding enzovoort.

De invoering van de Elia-heffing verplicht leveranciers hun computerprogramma's aan te passen. Dat is maanden werk. Bovendien zijn ze nog niet zeker op welke manier dat moet. Deze kosten worden uiteraard ook doorgerekend. Het Vlaams Parlement moet er nauwlettend op toezien dat de nieuwe systemen efficiënt werken.

Kleine producenten worden niet gestimuleerd om te investeren. Het wetgevende kader is onduidelijk. Nieuwe leveranciers vrezen het vertrouwen van hun klanten te verliezen omdat ze retroactieve facturen zullen moeten versturen. De onzekerheid is te groot om te investeren. In de telecomsector zijn de prijzen gedaald door concurrentie. De overheid moet zorgen voor een gunstig investeringsklimaat.

De heer Jan Leroy, VVSG: De vraag is of het succes van de liberalisering van de energiemarkt enkel en alleen bepaald wordt door het prijseffect. Specialisten waarschuwen ervoor dat energie niet te goedkoop mag worden. Energie verspillen schaadt het leefmilieu. De vergelijking met de telecomsector gaat in die zin niet helemaal op.

We hebben de indruk dat men de energieprijzen wat te laag wil. Aangezien het niet lukt om de productieprijs te laten zakken, richt de CREG zich op de distributietarieven. Een groot probleem is dat de CREG bepaalt dat

leidingen over 50 jaar afgeschreven moeten worden. Dat betekent 2 procent per jaar. De Vlaamse overheid stond als toezichthouder op de intercommunales toe dat installaties over 33 jaar werden afgeschreven. Dat betekent 3 procent per jaar.

Wat is daarvan het resultaat? Zuivere intercommunales dienen een tariefdossier in bij de CREG gebaseerd op een afschrijving van 2 procent per jaar. De CREG aanvaardt het tariefdossier. Ze worden vergoed op basis van een afschrijving over 50 jaar. Om hun rekeningen te laten goedkeuren door de Vlaamse overheid, schrijven ze af over 33 jaar. Na goedkeuring van het dossier door de CREG gaan ze onmiddellijk in beroep bij de Raad van State. Ze gaan in beroep tegen hun eigen tariefvoorstel. Ze boeken af op 3 procent, maar worden vergoed op basis van 2 procent. Daarvan dragen de gemeenten de gevolgen. De gemengde intercommunales vragen en krijgen 2 procent. Zij schrijven af aan 2 procent waardoor Vlaams minister Marino Keulen hun jaarrekeningen niet heeft goedgekeurd. Wie de federale regels volgt, ziet zijn jaarrekening vernietigd door de Vlaamse overheid. Het gevolg daarvan is dat het interim-dividend eind vorig jaar voorlopig niet wordt uitgekeerd.

Ik heb de indruk dat de CREG de afschrijving op 2 procent wil houden omdat de distributietarieven daardoor zakken. Is het wel verstandig om leidingen over 50 jaar af te schrijven?

Voor de bedrijven zijn de prijzen allicht niet gestegen. Eenmaal de Elia-heffing wordt bijgerekend komen we op het oude niveau terecht. Ik benadruk dat de energieprijzen voor gemeenten wel gestegen zijn. Het gewone verbruik is met 10 procent gestegen. Vroeger genoten gemeenten een korting. De prijs voor de openbare verlichting is ongeveer verdubbeld. Vroeger kregen ze elektriciteit voor openbare verlichting tegen de kostprijs van de intercommunale. Vandaag moeten ze de markt op.

Mevrouw Ann De Boeck, Gezinsbond: Het succes van de liberalisering wordt inderdaad niet alleen door de prijs bepaald. Het is ook heel belangrijk dat we rationeel omgaan met onze energie. We mogen nooit vergeten dat energie een basisvoorziening is voor de gezinnen. De prijs moet draagbaar blijven voor alle gezinnen. Gezinnen die hun energie niet meer kunnen betalen, vallen terug op

de prijs van de standaardleverancier. Die prijs is vaak hoger. Een vreemde redenering.

De prijzen zijn gedaald, maar veel hangt af van de gezinnen zelf. 44 percent van de gezinnen is bij de standaardleverancier gebleven. Zij betalen meer dan voor de vrijmaking. Van de 56 percent die een nieuw contract hebben afgesloten, is de overgrote meerderheid bij de oude leverancier gebleven. Er is een groot verschil tussen het gemiddelde goedkoopste contract en het gemiddelde contract. Wie bij zijn oude leverancier is gebleven, heeft een duurder contract. De laagste contracten worden aangeboden door de nieuwe leveranciers die problemen hebben om door te dringen op de markt.

Wij proberen gezinnen te informeren. We raden hen aan de laagste prijs actief te zoeken. Om de markt open te breken moeten we gezinnen informeren.

De heer Jan Verfaillie: We moeten ervan uitgaan dat er vrijstellingen uitgedeeld zullen worden als gevolg van gerechtelijke procedures. Volgens mij is het altijd de bedoeling geweest om de gemeenten jaarlijks 172 miljoen euro te schenken. Wie niet vrijgesteld is, zal meer moeten betalen.

Vlaamse gemeenten krijgen een groter dividend dan de Waalse gemeenten. Wallonië is niet zo dicht bebouwd wat de infrastructuur duurder maakt. Het beheer is er minder efficiënt. De loonlasten hoger. De Waalse overheid steunt de gemeenten rechtstreeks.

Ik wil ervoor waarschuwen dat de energieprijs nog zal stijgen als we bepaalde energiebronnen afschaffen.

De heer Sven Gatz, voorzitter: Ik stel voor dat we het niet hebben over dat laatste punt. Dat wordt op dit ogenblik in de commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie van het Vlaams Parlement besproken.

De heer Jan Leroy, VVSG: Men is steeds uitgegaan van 172 miljoen euro. Op basis daarvan heeft men bepaald dat 4,91 euro/MWh nodig is. De wet heeft het alleen over 4,91 euro/MWh. Als er vrij-

stellingen worden toegestaan, daalt de opbrengst voor de gemeenten.

De verslaggever,

Ludo SANNEN

De voorzitter,

Sven GATZ

BIJLAGEN

BIJLAGE 1**VOKA – slides**

Elia-heffing

Hoorzitting Vlaams Parlement 26 april 2005

Marc Van den Bosch / Voka i.s.m.
Febeltex Vlaanderen, Febelhout Vlaanderen,
Fedichem Vlaanderen, Fevia Vlaanderen,
Agoria Vlaanderen, VGI Vlaanderen,
de Vlaamse Havenvereniging en
Febetra Vlaanderen

Invoering

- Reeds aangekondigd in 2002
- Wijziging bijzondere wet hervorming instellingen
(BS 9 november 2004)
- Wijziging elektriciteitswet (BS 31 december 2004)

Knelpunten

- Fundamentele vraag: moeten gemeenten gecompenseerd worden?
- Hoogte van de heffing
 - 4,91 euro/MWh tot 1 juli 2007;
 - 2,50 euro/MWh tot 1 juli 2010;
 - 0 euro/MWh vanaf 1 juli 2010.
- Retroactiviteit
- Ondernemingen met meerdere vestigingen
- BTW: transfer naar federale overheid 36,5 miljoen euro
- Grootste deel van de lasten bij ondernemingen

Compenseerde heffing noodzakelijk?

- Neen
- Motivatie
 - Rol van de gemeenten
 - Via intercommunales beheer van distributienet en transportnet
 - Vergoeding voor kapitaal en beheer
 - Distributietarieven 2004 gemiddeld 10% hoger dan 2003 (intussen terug gedaald)
 - Compensatie d.m.v.
 - Stijgende en bijkomende gemeentelijke bedrijfsbelastingen
 - Stijgende algemene gemeentelijke belastingen
 - Bijkomende drempel voor nieuwe leveranciers

Overzicht taks en ODV

Type heffing	Vlaanderen Euro/MWh	Nederland Euro/MWh	Duitsland Euro/MWh	Frankrijk Euro/MWh	Verenigd Koninkrijk Euro/MWh
Financiering gemeente	4,91		1,1		
Groene stroom	2,5 20 - 100 GWh -25% >100GWh -50%	10 - 50 MWh: 21,2 50MWh - 10 GWh 6,5 >10GWh 0,5	5,1 >100GWh: 0,5	0,945 *	6,45 Convenant bedrijven 1,29
WKK	0,476	Inbegrepen in groen	3,1 >100MWh: 0,5	2,205 *	Inbegrepen in groen
Financiering nucleair passief	0,7176				
Sociale openbare dienstverplichting	0,3216 0,2021				
Financiering regulator	0,08668				
Kyoto verplichting	0,3225				Climate change levy
Algemene heffing	1,9088 Laagspanning	Inbegrepen groen	20,5 >25MWh: 12,3 Plafond:0,615		
Andere				1,26 *	
BTW	21%	19%	16%	19,6%	17,5%

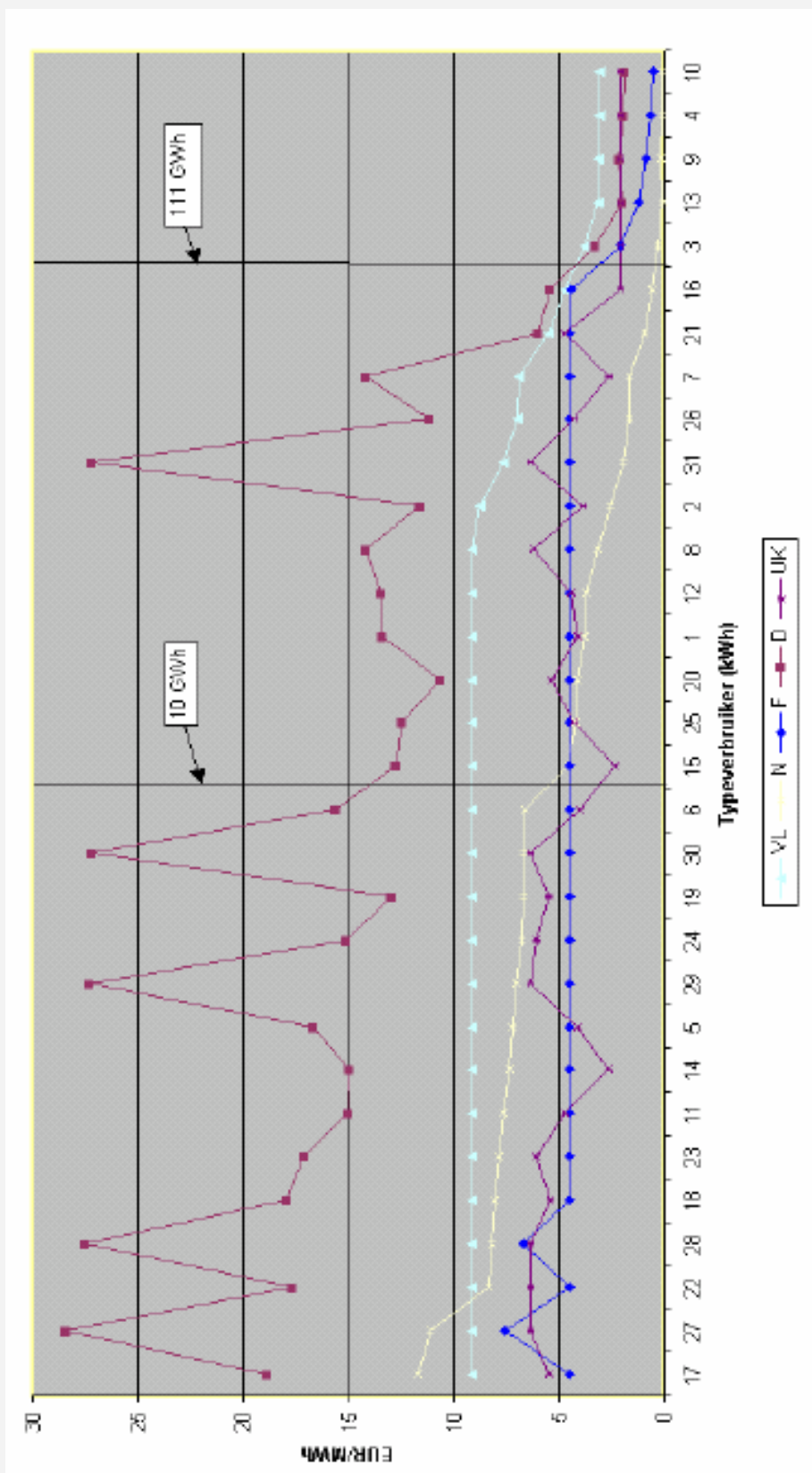
Overzicht van de taksen, heffingen en openbare dienstverplichtingen Frankrijk max 500 000 euro pf 7% van de elektriciteitsprijs

Heffingen en ODV

- Ingevoerd in alle onderzochte landen
- Sterker degressief en/of afgetopt NL, F, D, UK
- Beperkingen in tijd voor o.a. groene stroom
- Differentiatie i.f.v. technologie en/of vermogen van

installatie

Heffingen en kosten per land en per verbruikscategorie

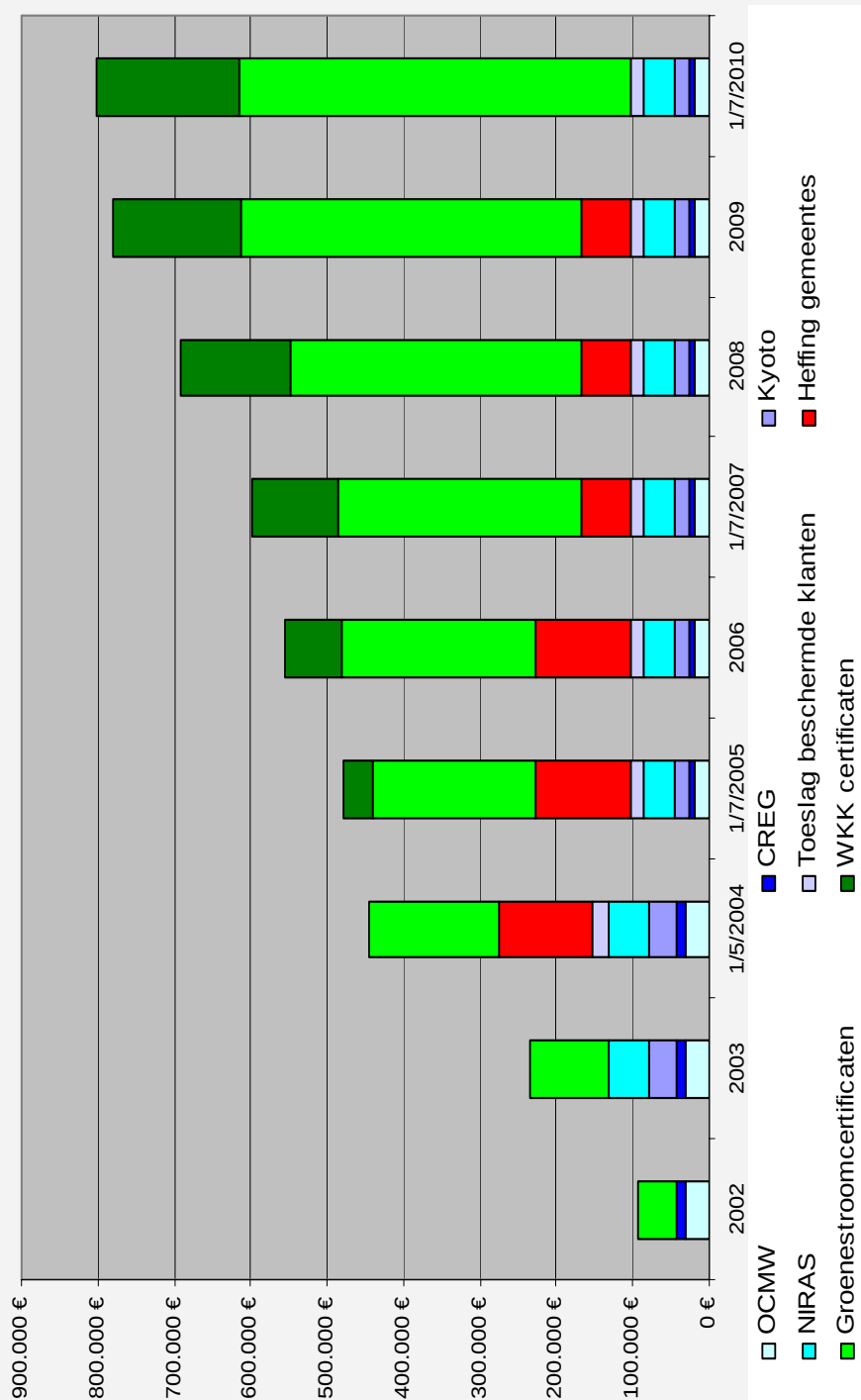

Hoogte van de heffing

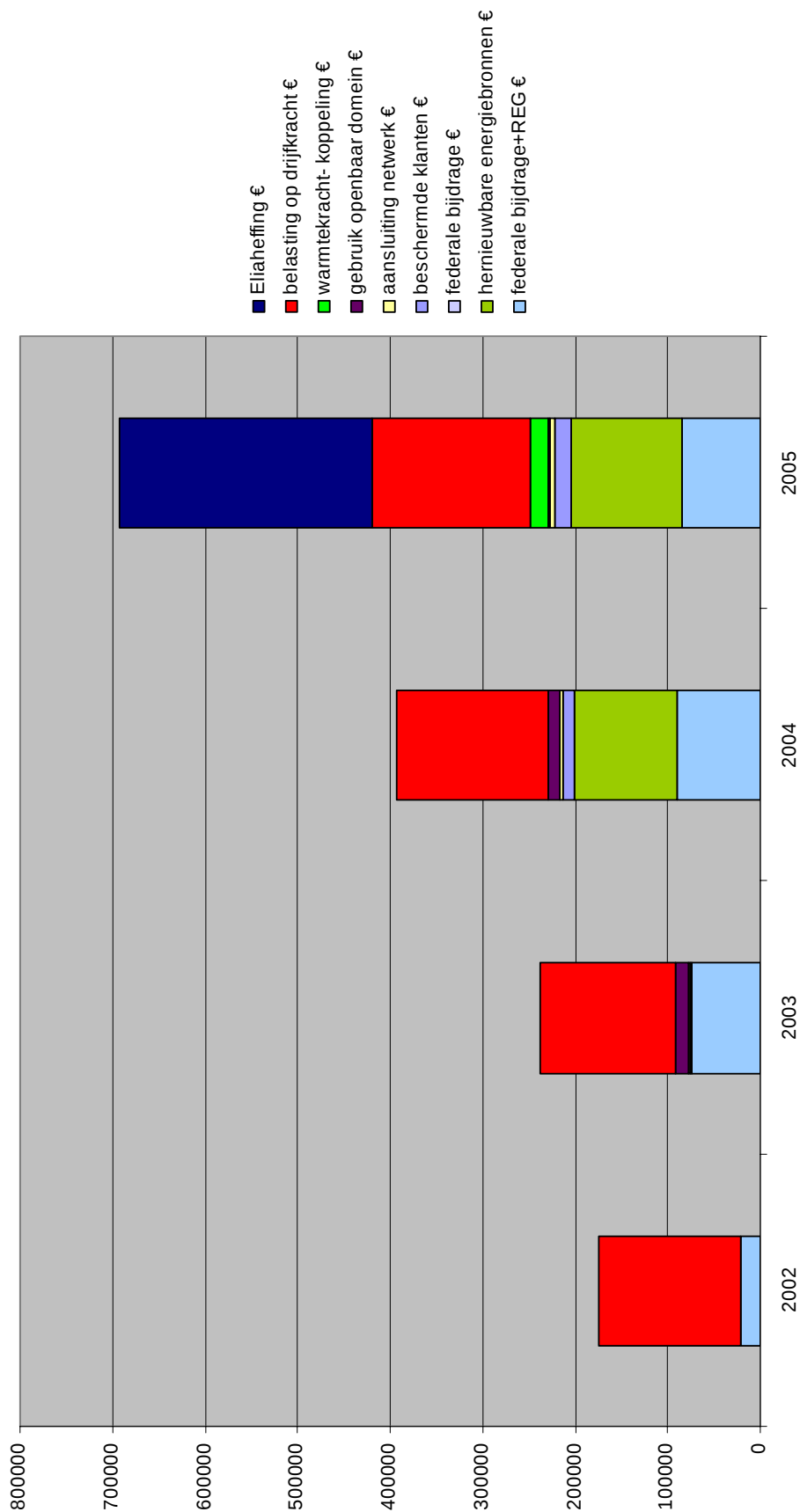
- Bijkomende heffing
- Reeds meerdere heffingen en ODV
- Belangrijk prijseffect
- Concurrentienadeel t.o.v. Wallonië (2 euro/MWh)
- Ook voor bedrijven die vroeger buiten gemeentelijk monopolie vielen => extra belasting

Verbruik	Kost euro/MWH	% stijging door heffing
500 MWh	80	6.1
10	70	7.0
25	60	8.2

Verbruiker 100 GWh; met convenant, distributienet

Verbruiker 60 GWh (textiel): site 19 GWh en site 31 GWh

Retroactiviteit

- Onbehoorlijk bestuur
- Ruimschoots tijd voor de invoering
- Geen overleg omtrent praktische invoermodaliteit => knelpunt voor leveranciers
- Tarief inclusief retroactiviteit zelfs 7,5 euro/MWh !

Onderneming met meerdere vestigingen

- NMBS wordt beschouwd als 1 vestiging
- Ondernemingen met meerder vestigingen => betalen telkens heffing
- Kosten lopen op tot > 500 000 euro voor aantal bedrijven
- Wordt beschouwd als discriminatie

Besluit en aanbevelingen

Ondernemingsconferentie 2003

- Benchmark elektriciteitsprijzen
 - Vlaanderen
 - Frankrijk, VK, Nederland en Duitsland
- Engagement vorige Vlaamse regering
 - Indien concurrentienadeel
 - Resultaten bespreken
 - Maatregelen treffen
- Resultaat
 - Degressiviteit federaal is er nog niet
 - Bijkomende lasten (Elia-heffing)

Besluit en aanbevelingen

- Geen retroactiviteit
- Heffing onverwijld afbouwen
- Geen BTW verrekenen
- Bijkomende punten
 - Geen netverliezen doorrekenen op Elia-heffing
 - Tariefbevoegdheid voor Vlaanderen tot 70kV

BIJLAGE 2

UNIZO – slides

ELIA-heffing

Hoorzitting Vlaams Parlement

26 april 2005

Jan Heylen

UNIZO-studiedienst

Unité van Zelfstandige Ondernemers

ONTSTAAN EN ACTOREN

- Gemeenten : verliezen energiedividenden door liberalisering
- Federale belofte van compensatie via Elia (Transportnetbeheerder of TNB)
- CREG raamde inkomstenverlies (2003)
- Federaal wetgevend kader (eind 2004)
- Federale vs Vlaamse regering inzake verdeling (2005)

WETGEVEND KADER

- Bijzondere wet 13 september 2004
= principes/mogelijkheid voor gewesten tot vrijstelling
- Programmawet 27 december 2004
= invoering van de heffing
- Ministerieel besluit 29 december 2004
= storting in een fonds bij CREG

INHOUD WETGEVING (Federaal)

- Retro-actief vanaf 1 mei 2004
= aanleiding voor procedure bij Arbitragehof
(UNIZO+partners)
 - Voor de eerste 25.000 MWh/jaar
 - Bijdrage van 4,91 euro tot 30 juni 2007
2,50 euro tot 30 juni 2010
0 euro vanaf 1 juli 2010
- (Data en aanslagvoeten te wijzigen bij KB)

ELIA-HEFFING VLAANDEREN

- Geen vrijstellingen voor 2005
- Wallonië: vrijstelling; “taxe de voirie”
ca. 2 euro/MWh
- Advies Vlaamse Regering loopt tot eind
2005
- Herbekijken voor 2006!

ELIA-HEFFING EN FISCALITEIT

Federale overheid incasseert 2 keer:

- Via de meeropbrengst van de vennootschapsbelasting van de energieleveranciers (voorheen intercommunales en dus niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting)
- Via de BTW op onder andere de Elia-heffing.

BEGROTING GEMEENTEN 2004

- Slechts 1/3 schreef in voor 36,6 miljoen euro
 - Gemeentebelastingen, APB, OOV werden verhoogd t/m 2004
 - Extra toekenningen aan gemeentefonds voor 60 miljoen euro (2005)
- ⇒ Geen nood aan retro-actieve heffing

AANBEVELINGEN

- Elia-heffing: Vlaamse overheid moet KMO's vrijstellen in 2006
 - Extra federale inkomsten verbonden aan:
 - liberalisering energiemarkt
 - inning Elia-heffing 2004 en 2005in Vlaanderen
- moeten overgemaakt worden aan Vlaanderen en/of Vlaamse gemeenten

TOEKOMST

- Gemengde intercommunales: veel financiële middelen, zouden veel kunnen uitkeren aan hun aandeelhouders (o.m. gemeenten) zodat een Elia-heffing niet opportuun is
- Heffingen, toeslagen en bijdragen: geen plafonnering als zelfstandigen en KMO's daardoor meer moeten betalen (geen kruissubsidiëring!)

BIJLAGE 3

Gezinsbond – slides

Troonstraat 125 - 1050 Brussel - Tel. 02 507 88 77 - Fax 02 507 88 29

E-mail: studiedienst@gezinsbond.be

SD/ADB/DB
25-04-2005

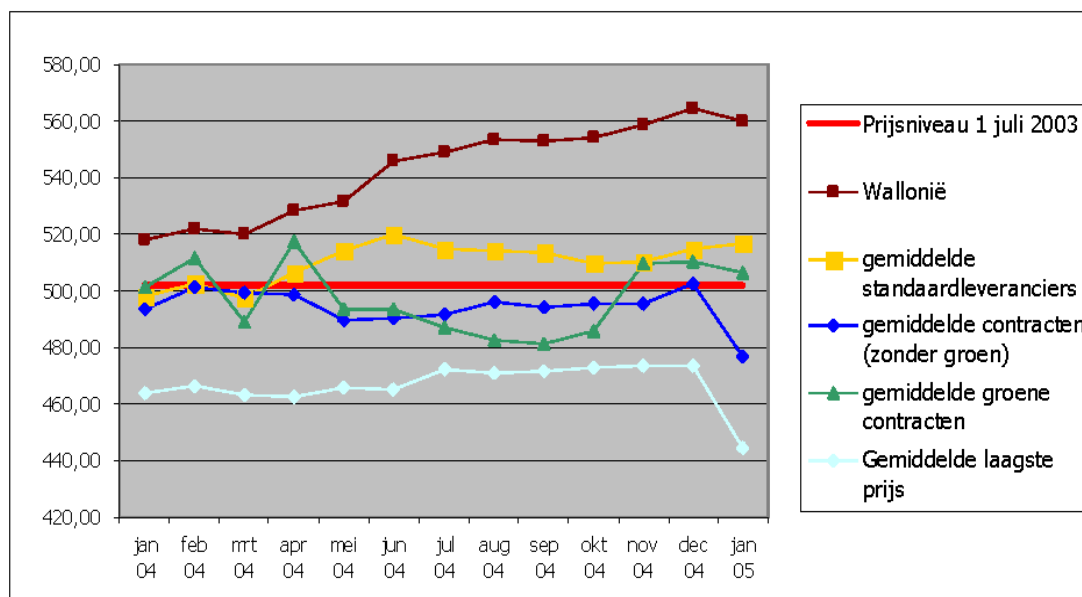
HOORZITTING OVER DE ELIA-HEFFING VLAAMS PARLEMENT – 26 APRIL 2005

1. De prijzen na de vrijmaking van de markt

Gezinnen hebben in België, voor de vrijmaking van de markt, steeds te veel betaald voor hun elektriciteit in vergelijking met de ons omliggende landen. In aanloop naar de vrijmaking is gesteld dat de liberalisering zou zorgen voor forse prijsdalingen. Wat zien we nu bijna twee jaar na de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt? Heel algemeen heeft de liberalisering gezorgd voor een neerwaartse druk op de elektriciteitsprijs in Vlaanderen, zowel wat betreft de prijs van de standaardleverancier als de prijs van de contracten. Vooral gezinnen die bewust kiezen voor de goedkoopste leverancier binnen hun distributiegebied kunnen hierdoor geld besparen.

Gezinnen die nog geen contract hebben getekend bij een leverancier en dus nog steeds bij de standaardleverancier zitten (op 1 januari 2005 nog 44,5 % van de huishoudelijke afnemers) betalen nu (januari 2005) wel een hogere prijs dan vóór de vrijmaking van de energiemarkt.

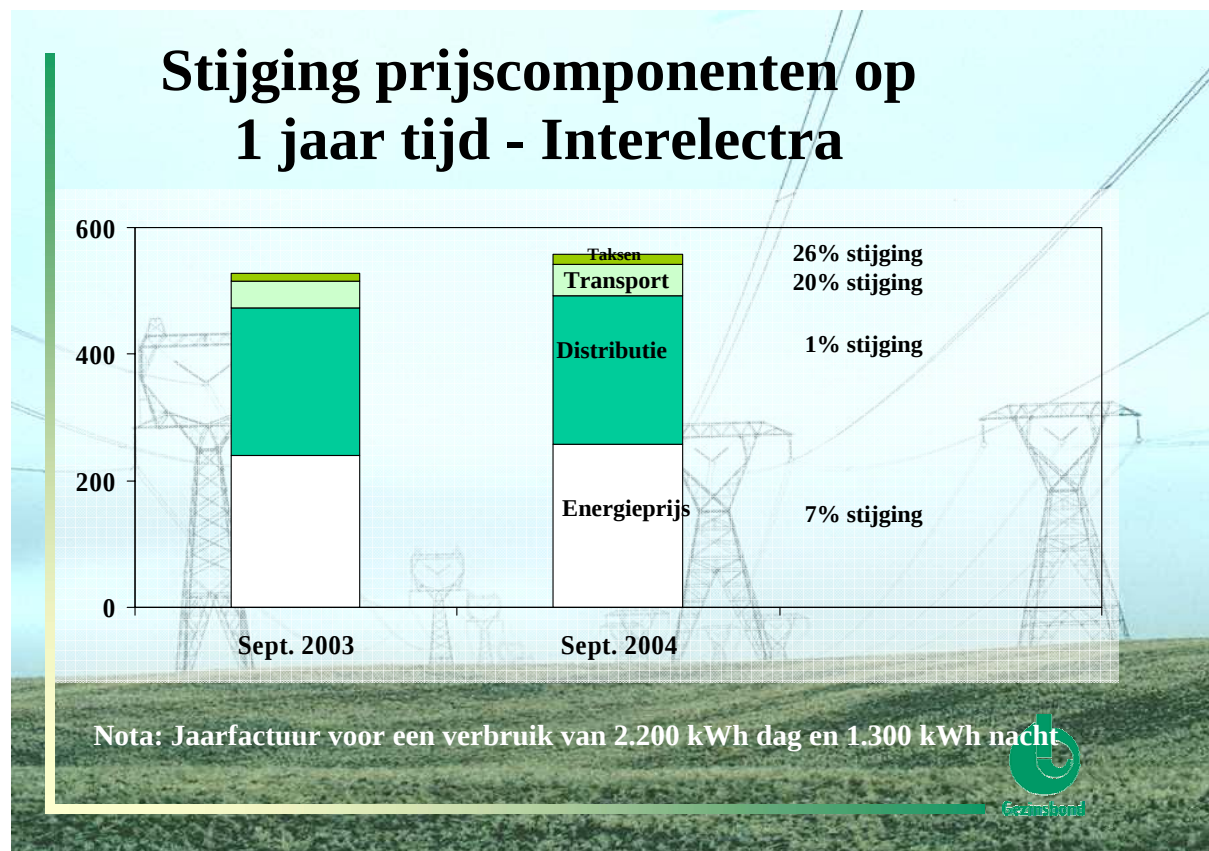
Vergelijking voor een gezin met een doorsnee elektriciteitsverbruik (2.200 kWh overdag, 1.300 kWh 's nachts)

Opmerkingen bij figuur:

- Gemiddeld gezin is een gezin met drie personen en een verbruik van 3 500 kWh. Gezinnen met kinderen zitten meestal in hogere schalen, waar de prijsvoordelen kleiner zijn.
- Deze figuur geeft een zeer algemeen beeld. Per verbruik, per intercommunale kunnen de cijfers zeer sterk variëren.
- De knik tussen december 2004 en januari 2005 is te verklaren door een daling van de distributietarieven, waarbij 9 intercommunales hun tarieven hebben laten zakken.

De prijsdalingen zijn in ieder geval niet echt fors te noemen.

Als we de prijsevolutie van elektriciteit bekijken tussen september 2003 en september 2004 komen we tot volgende conclusies:

Voor de intercommunale Interelectra is de energieprijs met 7 % gestegen, de distributiekost met 1 %, de transportkost met 20 % en de taksen en heffingen met 26 %. De stijging van de taksen en heffingen doet de prijsdalingen voor een groot deel teniet. Bovendien wordt deze "winst" al terug bedreigd door een nieuwe heffing, die eigenlijk al vanaf 1 mei 2004 zal geïnd worden.

2. De Elia-heffing

De Gezinsbond heeft in het verleden fel geprotesteerd tegen de Elia-heffing. Niet omdat de gemeenten niet gecompenseerd mogen worden voor de verliezen die zij lijden tengevolge van de vrijmaking van de energiemarkt, wel **omdat men hiervoor niet weer bij de gezinnen moet aankloppen.**

Op 1 juli 2003 is de markt wel vrijgemaakt op niveau van de levering van elektriciteit, maar niet op het niveau van de productie. Elektriciteit in België wordt nog steeds in overgrote mate geproduceerd door twee spelers. Omdat de invoer van elektriciteit beperkt is, kunnen zij een te hoge prijs vragen voor de elektriciteit die zij produceren. Gezinnen betalen vandaag de dag dus nog steeds te veel. De Gezinsbond vindt daarom dat in de eerste plaats de **elektriciteitsproducenten** aangesproken moeten worden.

Door de liberalisering van de energiemarkt zijn de gemeenten een aanzienlijke bron van inkomsten verloren. Daarnaast hebben zij ook door de hervorming van de personenbelasting aan middelen ingeboet, terwijl de politiehervorming dan weer veel middelen heeft gevraagd. Als reactie hierop hebben veel gemeenten hun tarieven voor de aanvullende personenbelasting en de onroerende voorheffing fors verhoogd.

Volgens cijfers van de VVSG bedroeg de gemiddelde APB in 2000 6,59 % t.o.v. 7,16 % in 2005 en de OV 1 074 in 2000 t.o.v. 1 304 in 2005.

Ook hier hebben gezinnen de vrijmaking van de markt in hun portemonnee gevoeld.

De federale regering heeft via de Programmawet (BS 31-12-2004) de Elia-taks ingevoerd en dit met terugwerkende kracht vanaf 1 mei 2004. Die taks is voor grote bedrijven geplafonneerd op 25 000 MWh per jaar. Door deze plafonnering is het heffingsbedrag voor de gezinnen verhoogd en worden ze dus bijkomend gediscrimineerd. De gezinnen betalen een derde maal.

Tot slot van rekening zal de federale overheid nog 21 % BTW heffen op deze taks. Een extra belasting aan gezinnen en bedrijven die naar de federale overheid vloeit. De federale overheid haalt echter nog meer inkomsten uit de vrijgemaakte markt. De nieuwe energieleveranciers zijn immers bedrijven die winst gaan maken. Op deze winst zal de federale overheid vennootschapsbelastingen innen. De Gezinsbond heeft er altijd voor gepleit deze **extra inkomsten aan te wenden** om de gemeenten te compenseren in de plaats van een extra belasting op de kap van gezinnen.

De Elia-heffing zal ingevoerd worden met een terugwerkende kracht vanaf 1 mei 2004. We stellen ons de vraag hoe dit praktisch uitgevoerd zal worden. Veel gezinnen zijn immers intussen van leverancier veranderd. De retroactieve inning zal dan ook een gigantische administratieve rompslomp met zich meebrengen.

In de Programmawet van 27 december 2004 is beslist dat op 1 juli 2007 de Elia-heffing halveert om na 1 juli 2010 helemaal weg te vallen. Wij hopen dan ook ten eerste dat de federale overheid deze data en bedragen respecteert, want de nodige achterpoortjes om ze te wijzigen, zijn ingebouwd in de Programmawet.

Ook op Vlaams niveau zal de Gezinsbond waakzaam blijven. We zullen immers niet toestaan dat gezinnen, door bijkomende vrijstellingen aan bedrijven in 2006, nog meer belast zullen worden.

Tot slot

De Gezinsbond is van mening dat elektriciteit een basisproduct is. Een minimale levering ervan moet gewaarborgd worden. Dit wordt momenteel mede geconcretiseerd door de gratis levering van 100 kWh, verhoogd met 100 kWh per gezinslid. Deze gratis levering berekend per persoon ondersteunt de gezinsdimensie. Het is immers niet zo dat grote gezinnen grote verbruikers zijn. Met meer gezinsleden heb je gewoon nood aan meer elektriciteit, ook als je zuinig bent. Een gratis levering verhoogd per gezinslid is dus een correcte manier om een sociale tussenkomst te verrekenen.
